

ING Onderzoek: Vertraging verduurzaming bedrijven door verminderd ondernemersklimaat

De verduurzaming onder Nederlandse bedrijven blijkt te stagneren in 2024. Deze stagnatie wordt bij ondernemers vooral veroorzaakt door het onzekere ondernemersklimaat, dat gepaard gaat met onder andere de uitslag van de verkiezingen in Nederland. Bedrijven vinden verduurzaming nog steeds belangrijk, maar hebben er minder prioriteit voor. Er spelen andere fundamentele zorgen: hoe kan ik succesvol blijven ondernemen? Ook andere factoren helpen de verduurzaming niet, zoals de capaciteitsproblemen op het stroomnetwerk en de impact van geopolitieke ontwikkelingen.

Animo voor verduurzaming verminderd

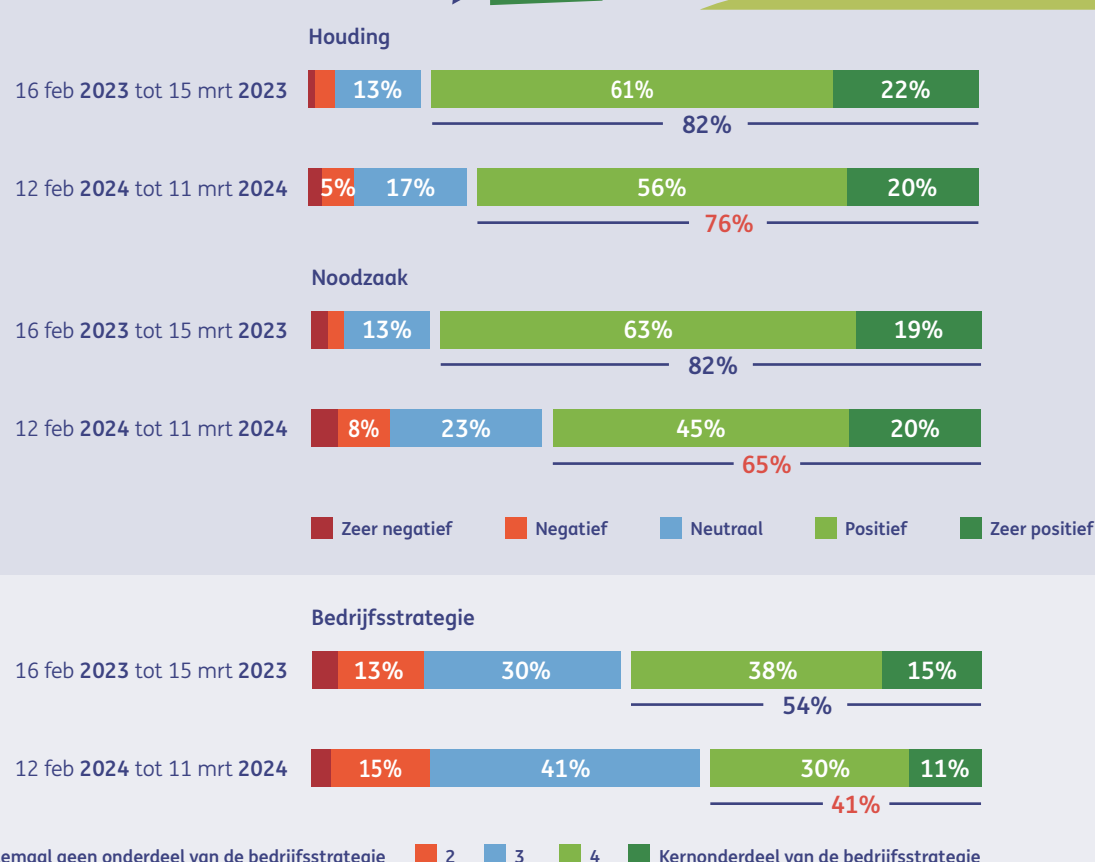
Hoewel verduurzaming nog steeds gezien wordt als hoogste strategische prioriteit, is het gevoel van urgentie en positieve animo afgenomen.

Van de bedrijven heeft 76% een positieve houding ten opzichte van verduurzaming binnen de onderneming. Dit is het laagste percentage sinds ING begon met dit onderzoek in 2019.

Ook het gevoel van noodzaak tot verduurzaming is bij de bedrijven afgenomen. 65% zegt dat dit (heel erg) noodzakelijk is, vergeleken met 82% begin 2023.

Vergeleken met 2023 is verduurzaming een minder groot onderdeel van de bedrijfsstrategie. Ook de koppeling aan management beloningen nam af.

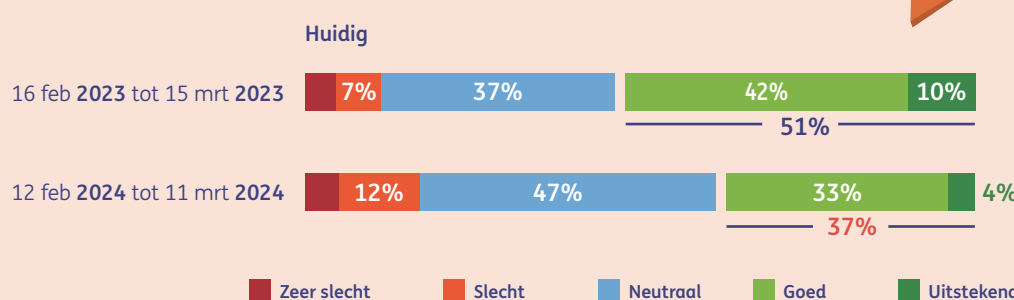
Het budget voor verduurzaming bij de respondenten voor de komende twee jaar (als percentage van de omzet) was in 2023 nog 26,7%. Dit jaar is dat 17,3%.

Negatiever beeld van ondernemersklimaat

Het afgenomen gevoel van urgentie en noodzaak wordt onder andere veroorzaakt door het onzekere ondernemersklimaat van 2024. Ondernemers zijn noodgedwongen bezig met andere zaken waardoor de prioriteit minder ligt op duurzaamheid.

Bedrijfsmanagers zijn duidelijk pessimistischer over het huidige ondernemersklimaat. 37% zegt dit goed tot uitstekend te vinden terwijl dit percentage vorig jaar nog op 51% stond.

Een signaal voor de nieuw te vormen regering is dat 77% van de ondernemers behoefte heeft aan een betrouwbare overheid die een consistent beleid voert op het gebied van verduurzaming.

Deze dip wordt onder andere veroorzaakt door

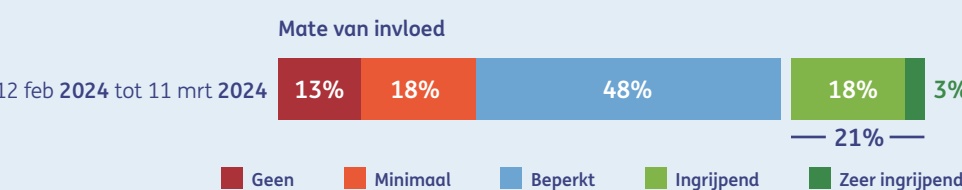
verhoogde personeelskosten
regeldruk
onzeker overheidsbeleid

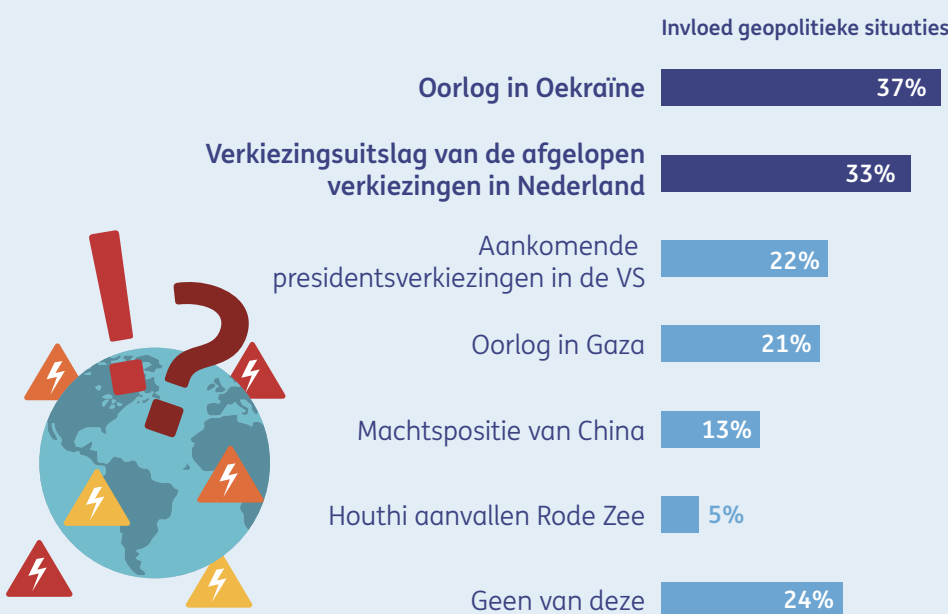
Invloed geopolitieke ontwikkelingen

Ook andere factoren helpen de verduurzaming niet. Investeren in duurzaamheid is ondergeschikt geraakt door politiek-economische ontwikkelingen.

De onzekerheid rondom de geopolitieke ontwikkelingen heeft volgens 21% (zeer) ingrijpende impact op de bedrijfsvoering.

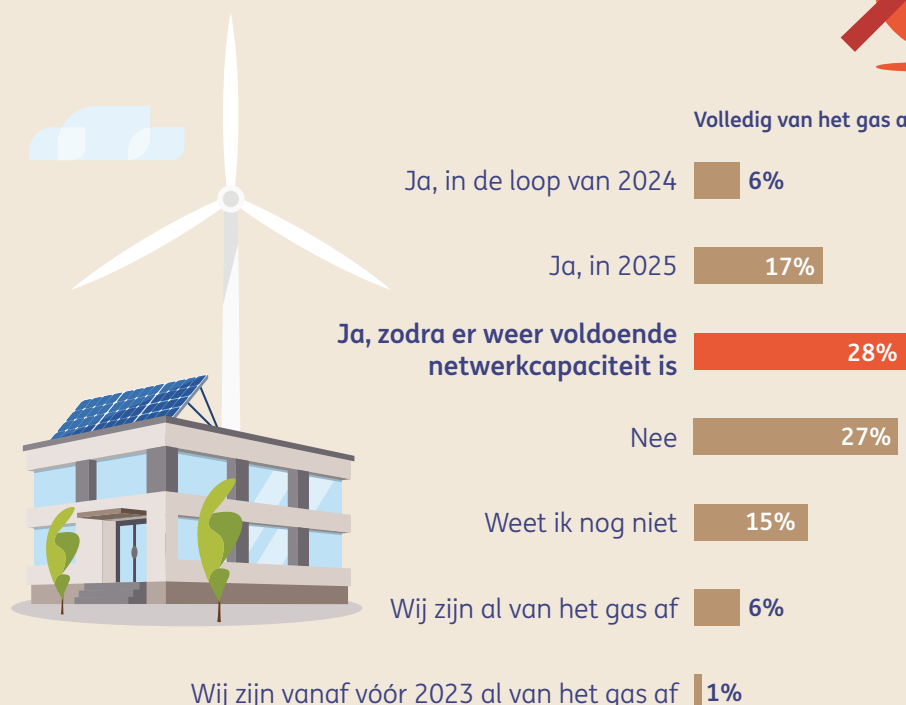
1 op de 5 denkt dat geopolitieke spanningen van invloed zullen zijn op hun bedrijfsvoering. Hierbij wordt de oorlog in Oekraïne door 37% genoemd als belangrijkste factor. Opvallend is dat de uitslag van de Nederlandse verkiezingen wordt genoemd door 33%.

Onvoldoende capaciteit elektriciteitsnet

Opvallend is dat slechts 6% van de bevroagde bedrijven zegt in 2024 volledig van het gas af te gaan. 17% wil dit voor eind 2025 bereiken.

Vorig jaar (toen er sprake was van een energiecrisis) gaf 45% aan voor eind 2024 van het gas af te willen.

Het gebrek aan capaciteit op het elektriciteitsnet belemmert deze transitie. 28% van de bedrijven zegt van het gas af te willen zodra er weer voldoende capaciteit is op het elektriciteitsnetwerk.

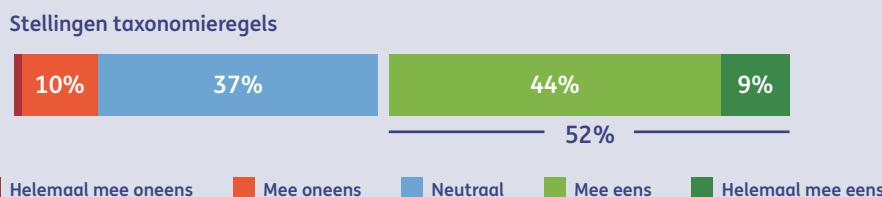
Taxonomie is struikelblok

Naast de algemene regeldruk speelt voor ondernemers ook de complexiteit van Europese verduurzamingsregels.

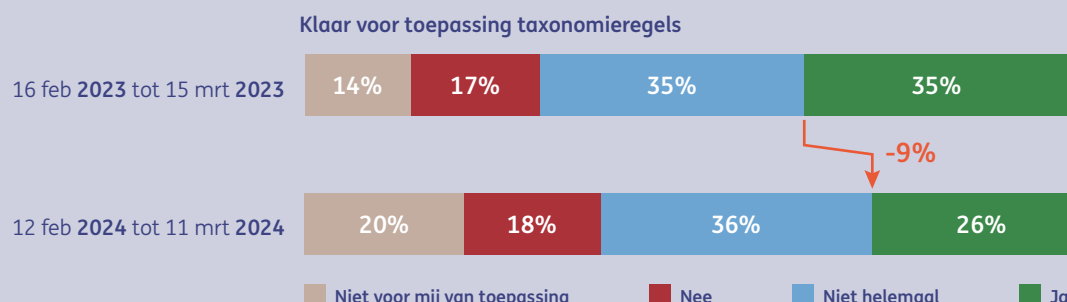

De taxonomie vanuit de Europese Unie voor duurzame verslaglegging zijn voor veel bedrijven nog een flink struikelblok.

Ik vind de taxonomie-regels voor duurzame verslaglegging complex

Waar vorig jaar 35% van bedrijven zei klaar te zijn om deze regels uit te voeren wanneer dit verplicht wordt, is dat nu nog maar 26%.

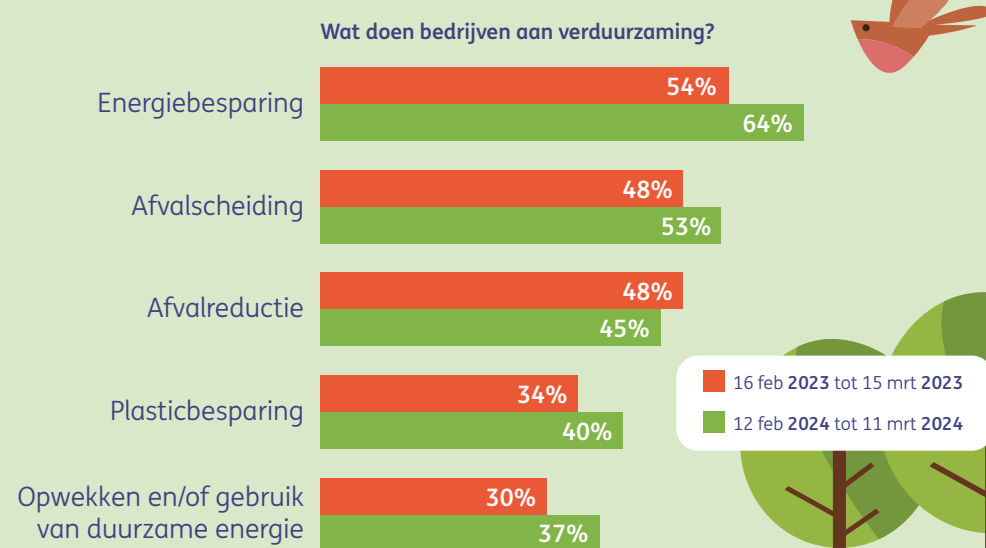

Bedrijven zijn samen met hun bank wel bezig met het opstellen van verduurzamingsplannen. Zo'n 60% heeft al zo'n plan, werkt er momenteel aan of is in gesprek met de bank hierover.

Platgetreden paden

De ondernemingen verduurzamen nog steeds vooral via platgetreden paden. Al jarenlang staan energiebesparing, afvalscheiding en -reductie en recyclen bovenaan de actielijst.

Gevraagd waar de focus het komende jaar op ligt, zijn deze activiteiten opnieuw favoriet, al staat het opwekken en/of gebruik van duurzame energie de komende twaalf maanden hoger op de lijst dan voorheen.

Hetzelfde geldt voor het stimuleren van duurzaam gedrag bij werknemers: de uitgesproken nummer één hier is met 48% het aanbieden van het al lang bestaande fietsplan.

